

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **MEDIAPRESS LUČENEC, spol. s r.o.**, so sídlom v Lučenci, Haličská 76, IČO: 31 616 623, zastúpenej advokátom Mgr. Danielom Příbylom, so sídlom v Lučenci, ul. Dr. Vodú 2, proti povinnému **M. Š.**, miestom podnikania v R., zastúpeného JUDr. Pavlom Balogom, advokátom, so sídlom v Rimavskej Sobote, Hviezdoslavova č. 3, **o vymoženie 3.718,06 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota, pod sp.zn. 3 Er 2310/1999, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. septembra 2001, sp.zn. 14Co 2122/2001, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 28. februára 2001, č.k. Er 2310/1999-13 nepovolil odklad exekúcie na návrh povinného. Rozhodol tak s odôvodnením, že nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia § 56 ods. 1 Exekučného poriadku o odklade exekúcie. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie povinný.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 25. septembra 2001, sp.zn. 14Co 2122/2001, odvolanie povinného odmietol ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa súdu bolo povinnému doručené poštou 26. júna 2001, doručienka sa vrátila súdu prvého stupňa 27. júna 2001, čo vyplýva z poštového podacieho hárku. Nasledujúcim dňom (27. júna 2001) začala povinnému plynúť lehota na podanie odvolania, pričom posledným dňom na podanie odvolania bol deň 11. júl 2001 (streda). Z podaného odvolania vyplýva, že ho povinný podal osobne na súde prvého stupňa 12. júla 2001, teda po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie povinný. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), a to z dôvodu, že odvolanie podal včas. Uznesenie okresného súdu prevzal na pošte v Rimavskej Sobote 28. júna 2001, čo si vyznačil na prevzatom rozhodnutí, preto posledným dňom lehoty na podanie odvolania bol 12. júl 2001. Keďže odvolanie podal osobne do podateľne súdu v tento deň, bolo odvolanie podané včas a odvolací súd sa ním mal zaoberať. Z vlastnej skúsenosti vie, že v poštovom podacom hárku sa neuvádza deň vrátenia zásielky odosielateľovi, ale deň jej expedovania od odosielateľa, okrem toho pri nahliadnutí do spisu zistil, že sa tam nenachádza doručienka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 242a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním povinného je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto prípustnosť dovolania povinného z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (v znení účinnom do 31. decembra 2014) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania povinného smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku i uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. povinný nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania ani z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania povinného Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (viď R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p., odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Lehota na podanie odvolania je procesnou lehotou. Charakteristickou črtou procesných lehôt je, že sú zachované aj v prípadoch, keď sa procesný úkon v rámci lehoty nedostane do dispozičnej sféry adresáta, ale stačí, keď je urobený posledný deň lehoty osobne na súde alebo ak je odovzdaný orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Rozhodujúcou skutočnosťou, ktorú bolo potrebné ustáliť bol deň doručenia rozhodnutia súdu prvého stupňa povinnému, ako účastníkovi konania, t.j. deň prevzatia doporučenej zásielky adresovanej do vlastných rúk povinného. Odvolací súd vychádzal z toho, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo povinnému doručené 26. júna 2001, keď vychádzajúc z poštovného podacieho hárku mal zato, že doručienka o doručení doporučenej zásielky sa súdu prvého stupňa vrátila 27. júna 2001. Povinný v dovolaní zotrval na tvrdení, že rozhodnutie súdu prvého stupňa prevzal na pošte 28. júna 2001, čo si sám vyznačil na prevzatom rozhodnutí, ktoré vo fotokópii predložil ako prílohu k dovolaniu.

Z obsahu spisu možno zistiť, že rozhodnutie (uznesenie) súdu prvého stupňa bolo doručované ako doporučená zásielka do vlastných rúk povinnému poštou, na poštovú prepravu ho súd podal na pošte v Rimavskej Sobote 15. júna 2001 (viď poštový podací hárak, číslo prílohy podacej knihy X.). Z doručeny doporučenej zásielky nachádzajúcej sa na č.l. 14 súdneho spisu vyplýva, že predmetné rozhodnutie povinný prevzal osobne, čo potvrdil na doručeníke svojím podpisom a odtlačkom pečiatky jeho firmy, avšak na doručeníke neuviedol dátum prevzatia písomnosti (deň, mesiac a rok). Doručienka, však obsahuje mimo iného aj dve pečiatky pošty - pečiatku a podpis dodacej pošty (v ľavom dolnom rohu doručeníky) a dennú pečiatku dodacej pošty (v pravom hornom rohu) - obe s identickým dátumom 26. jún 2001. Z doručeny ďalej možno zistiť, že zásielka nebola doposielaná a nedošlo v tomto prípade ani k žiadnemu neúspešnému pokusu pošty o jej doručenie adresátovi. V písomnej reklamácií súdu prvého stupňa z 13. septembra 2001 (č.l. 21 spisu) adresovanej Poštovému úradu v Rimavskej Sobote (ohľadom dátumu prevzatia zásielky

povinným) sa mimo iného uvádza, že doručienka doporučenej zásielky adresovaná povinnému sa súdu prvého stupňa vrátila 27. júna 2001. Z fotokópie poštového podacieho hárku (označeného číslom prílohy prijímacej knihy X.) možno zistiť, že súd prvého stupňa doporučenú zásielku adresovanú povinnému podal na pošte v Rimavskej Sobote 15. júna 2001, čo potvrdzuje pečiatka tejto pošty z 15. júna 2001 (číslo pečiatky pošty 29 v pravom dolnom rohu tejto listiny); táto listina v spise nebola zažurnalizovaná, dovolací súd preto pri nej neuvádza číslo listu v spise. Poštový podací hárok obsahuje pri zásielke podanej a adresovanej povinnému (15. júna 2001) aj dátum 27. jún 2001, ktorý podľa reklamačnej žiadosti súdu z 13. septembra 2001 (č.l. 21 spisu) je dátumom vrátenia doručienky súdu založenej na č.l. 13 súdneho spisu.

Podľa § 45 ods. 2 O.s.p. údaje uvedené na potvrdení o doručení písomnosti (ďalej len „doručenka“) sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak.

Miesto, deň a spôsob doručenia písomnosti zasielanej prostredníctvom pošty preukazuje zásadne doručienka, ktorú pošta vracia odosielateľovi. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia ako aj judikatúry súdov predchádzajúcej legislatívnej úprave v znení tohto ustanovenia (R 9/1994) sa doručienka považuje za verejnú listinu a údaje v nej uvedené za pravdivé, pokiaľ sa nepreukáže ich opak. Dátum 26. jún 2001 na doručienke z č.l. 13 spisu (vyplývajúci z pečiatky dodacej pošty a dennej pečiatky dodacej pošty) možno považovať za údaj pravdivý, osvedčujúci dátum kedy dodacia pošta realizovala doručovanie zásielky adresátovi [dodacou poštou bola pošta v Rimavských Janovciach (viď adresa povinného uvedená na doručienke - Rimavské Janovce č. 340), nie pošta v Rimavskej Sobote, ako to nesprávne uvádza dovolateľ v dovolaní v súvislosti s prevzatím zásielky]. Dovolateľ s odkazom na vlastné poznámky uvedené na prevzatom rozhodnutí spochybňoval záver odvolacieho súdu o dátume prevzatia rozhodnutia 26. júna 2001 tvrdením, že toto prevzal na pošte 28. júna 2001. Je potrebné zdôrazniť, že bolo povinnosťou samotného povinného, aby na doručienke pri preberaní doporučenej súdnej zásielky (mimo podpisu a pečiatky) vyznačil tiež dátum jej prevzatia, čo však nevykonal, čím sám vyvolal pochybnosť o dátume jej prevzatia. Tvrdenia povinného o dátume doručenia (prevzatia) rozhodnutia vyvracajú skutočnosti vyplývajúce z listinných dokladov, predovšetkým z obsahu doručienky (vzhľadom na dve pečiatky dodacej pošty obsahujúce identický dátum – viď vyššie) vyplýva, že jediný doručovací úkon zo strany dodacej pošty bol realizovaný 26. júna 2001. Z poštového podacieho hárku súdu prvého stupňa vyplýva, že zásielka adresovaná povinnému bola podaná

na pošte 15. júna 2001, vrátenie doručky o doručení zásielky povinnému súd prvého stupňa vyznačil na tomto poštovom podacom hárku pečiatkou s dátumom 27. jún 2001, čo vyplýva z obsahu reklamačnej žiadosti súdu z 13. septembra 2001 (č.l. 21 spisu). Z časových skutočností vyplývajúcich z uvedených dokladov, mimo rozumných pochybností vyplýva, že k prevzatiu predmetného rozhodnutia súdu prvého stupňa povinným došlo 26. júna 2001 (v utorok) a nie 28. júna 2001. Z uvedeného dôvodu možno vychádza z toho, že odvolacia lehota začala povinnému plynúť 27. júna 2001, posledným dňom na podanie odvolania bol 11. júl 2001 (streda, ktorý bol pracovným dňom). Povinný podal odvolanie na súde prvého stupňa osobne do jeho podateľne 12. júla 2001, teda po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty. Poznámka povinného, že z vlastnej skúsenosti vie, že v poštovom podacom hárku sa zapisuje poštová zásielka vtedy, keď je expedovaná od odosielateľa, nevyklučuje, že v ňom odosielateľ nemôže uvádzať údaje o vrátených doručkách k týmto zásielkam.

V danom prípade je potrebné poukázať aj na rešpektovanie zásady „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá zdôrazňuje vlastné pričinenie účastníkov konania o ochranu svojich práv, keď požaduje, aby svoje procesné oprávnenia uplatňovali včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, teda dôsledne sledovali svoje subjektívne práva a robili také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Každá fyzická osoba má právo na doručovanie zásielok a písomností; súčasne má právo na ich prevzatie, čomu zodpovedá oprávnenie pošty požadovať od adresáta potvrdenie prevzatia zásielky na doručke svojím podpisom a dátumom. Povinný ako adresát zásielky si nesplnil svoju povinnosť uviesť na doručke dátum jej prevzatia, hoci takto mohol s minimálnou mierou opatrnosti vlastným pričinením zabezpečiť ochranu svojich záujmov.

Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci vydaním rozhodnutia odvolacím súdom o odmietnutí odvolania povinného ako oneskorene podaného nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Keďže prípustnosť dovolania povinného nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O.s.p., a ani z ustanovenia § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie povinného podľa ustanovenia § 234b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako neprípustné odmietol.

V dovolacom konaní úspešnej oprávnenej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2015

JUDr. Marián Sluk, PhD.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová